

Po staletí se lékaři snažili o vyšetření lidského těla. První zmínky o endoskopických metodách pocházejí od Hippokrata (460–375 př. n. l.). Popsal tehdy zrcadlo, kterým vyšetřoval konečník a které se podobalo dnešním nástrojům. Podobné nástroje byly užívány v Pompejích a jsou popsány i v Talmudu.

Za zakladatele moderní endoskopie je považován Bozzini (1806). Pokoušel se o vyšetření ženské uretry pomocí nástroje, kde zdrojem světla bylo světlo svíčky. V Paříži roku 1865 představil Desormeaux poprvé s úspěchem používaný cystoskop. V roce 1910 Jacobeus poprvé popsal vyšetření peritoneální dutiny a nazval jej laparoskopie. S rozvojem technických možností se rychle rozvíjely i endoskopické metody. V gynekologické endoskopii se pak v dalším období např. Palmer, Steptoe, Frangenheim, Semm, ale i mnoho dalších odborníků, výraznou měrou zasloužili o rozvoj endoskopických technik.

Endoskopické metody se v gynekologii staly samostatnou operační technikou, kterou dnes úspěšně využíváme v léčbě benigních a maligních onemocnění reprodukčních orgánů ženy. Díky tomu některé klasické operační techniky téměř zanikly, nebo se provádí velmi vzácně. Konkurence firem vyrábějících endoskopické přístroje a instrumentárium způsobuje neustálý přísun různých novinek, které usnadňují provádění velmi složité endoskopické operace. Do této chvíle se tedy zdá být vše v nejlepším pořádku. Problém nastává ve výcviku operátorů a ve snaze provést co možná nejvíce operací endoskopicky. Přesně v této fázi se tzv. láme chléb. Při překonávání mezery mezi úžasnými technickými možnostmi endoskopie a často limitovanými lidskými schopnostmi dochází ke vzniku komplikací, množí se žaloby na operátory a logicky tak může na straně lékařů vzniknout obava i frustrace z endoskopických technik. Doporučuji proto především začínajícím endoskopistům, aby k operacím přistupovali s pokorou, prováděli je velmi pečlivě, trpělivě, s nejvyšší pozorností. Jedině tak budou mít na této cestě minimum „endonehod“ a bude naplněna filozofie minimálně invazivního přístupu.

MUDr. Eduard Kučera, CSc.

MUDr. Eduard Kučera, CSc.

Ústav pro péči o matku a dítě
Podolské nábřeží 157, 147 00 Praha 4
ekucera@seznam.cz

